

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT**APARATUL ADMINISTRATIV**

MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. "A1", bir. 94
Tel./ fax (022) 31-02-74, 31-02-84, e-mail: aparat@cnaajgs.md, www.cnaajgs.md

Nr. 49 din 15 martie 2024

Curtea de Conturi

*Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 69,
MD-2001, Chișinău*

Dna Alina CERTAN

Șefa echipei de audit

RAPORT

privind progresul înregistrat în procesul de implementare a recomandărilor ce rezultă din Raportul auditului conformității asupra utilizării resurselor financiare publice alocate pentru administrarea sistemului de acordare a asistenței juridice garantat de stat în anii 2020-2022, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 8 din 28.02.2023

Nr	Tip	Textul recomandării	Unitatea de implementare	Statut	Progresul înregistrat
5	Recomandare	Să revadă și să înainteze MJ propuneri privind ajustarea și modernizarea mecanismului de acordare a asistenței juridice în funcție de nivelul veniturilor beneficiarilor (pct. nr. 4.1.4.).	CNAJGS	Executat	<p>Prin Legea nr. 298/2022 pentru modificarea Legii 198/2007 cu privire la asistență juridică garantată de stat, publicată: 25-11-2022 în MO nr. 374-382 art. 695, a fost modificat plafonul în baza căruia se decide eligibilitatea pentru AJGS calificată, astfel minimum de existență, fiind substituit cu salariul minim lunar pe țară stabilit de Guvern. Modificarea operată a intrat în vigoare, începând cu 1 ianuarie 2024.</p> <p>Totodată, de la Oficiile teritoriale ale CNAJGS au fost colectate propunerile de îmbunătățire a metodologiei de calcul al venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, ținând cont de experiența pe care o au în legătură cu aplicarea acestui mecanism. În baza acestor propuneri, dar și a recomandărilor echipei de audit, Aparatul administrativ al CNAJGS a înaintat un demers (nr. 48 din 14.03.2024) către MJ cu propuneri concrete de modificare a <i>Regulamentului privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1016 din 01.09.2008.</p>
6	Recomandare	Să întreprindă măsuri în vederea	CNAJGS	Executat	În vederea implementării acestei recomandări CNAJGS își propune pe parcursul anului 2024 crearea calculatoare electronice, unul pe pagina

Nr. 239-24
Data 19-03-2024
Ora

		<p>automatizării procesului de determinare a venitului mediu lunar al beneficiarului în scopul acordării AJGS, cu posibilitatea operării înscrierilor în SI al CNAJGS a datelor preluate din Registrele informaționale ale altor autorități/instituții de stat (pct. nr.4.1.4.).</p>			<p>web a CNAJGS destinat potențialilor beneficiari de AJGS, care ar putea individual să testeze capacitatea lor de plată, iar altele două calculatoare urmează a fi incorporate în cadrul SIA CNAJGS pentru a putea efectua testul la venit al beneficiarilor, atât în procesul de acordare a AJGS, cât și în procesul de recuperare a cheltuielilor de AJGS, acestea fiind interconectate cu platforma MConnect.</p> <p>Implementarea recomandării necesită resurse bugetare suplimentare, care nu au fost planificate pentru anul 2023. Totuși, CNAJGS a identificat un partener de dezvoltare interesat de acordarea suportului. Astfel, aceste modernizări ale sistemului informațional sunt posibile datorită suportului acordat CNAJGS în cadrul proiectului "Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate" (A2J4Dignity), implementat de către PNUD Moldova, cu sprijinul financiar al Republicii Federale Germania (https://www.undp.org/ro/moldova/projects/imbu-natatirea-accesului-la-justitie-pentru-trai-demnitate).</p> <p>În acest sens, a fost deja elaborat și validat caietul de sarcini. La moment fiind demarate procedurile de contractare a implementatorului.</p>
7	Recomandare	<p>Să asigure dezvoltarea sistemului CIM în conformitate cu Standardele naționale de control intern în sectorul public, inclusiv să aprobe norme de conduită etică și profesională a angajaților din sistemul AJGS, ale căror principii trebuie respectate în vederea creșterii încrederii beneficiarilor față de entități (pct. nr. 4.3.3.).</p>	CNAJGS	Executat	<p>Prin Hotărârea CNAJGS nr. 11 din 26 ianuarie 2024 a fost aprobat <i>Codul de conduită, etică și integritate profesională al angajatului din cadrul sistemului de asistență juridică garantată de stat.</i></p>
8	Recomandare	<p>Să examineze cazurile neconfirmate documentar privind vizitele raportate de către avocați în instituțiile de detenție și achitate neconform din mijloacele bugetare (pct. nr. 4.2.1.).</p>	CNAJGS	Executat	<p>La solicitarea Oficiului teritorial Chișinău avocații vizați au prezentat actele confirmatoare ale vizitelor efectuate în locurile de detenție.</p> <p>Totodată, Coordonatorii Oficiilor teritoriale au fost atenționați să vie mai vigilenți la acest capitol și să solicite de fiecare dată, actele confirmative de la avocați.</p> <p>De asemenea, pentru a diminua nr. de vizite ale avocaților în locurile de detenție, CNAJGS își propune să elaboreze și testeze pe parcursul anului 2024 o platformă de video conferință, care ar permite comunicarea avocatului, de la sediul</p>

					<p>Oficiului teritorial, cu beneficiarul aflat în penitenciar, la distanță, în condiții de confidențialitate.</p> <p>Elaborarea și testarea unei asemenea platforme de video conferință este posibilă datorită suportului acordat CNAJGS în cadrul proiectului "Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate" (A2J4Dignity), implementat de către PNUD Moldova, cu sprijinul financiar al Republicii Federale Germania (https://www.undp.org/ro/moldova/projects/imbu-natatirea-accesului-la-justitie-pentru-trai-demnitate).</p> <p>La moment se elaborează documentul de viziune al sistemului on line de acordare a asistenței juridice și caietul de sarcini.</p>
9	Recomandare	Să reexamineze și să ajusteze prevederile pct. 31 din Regulamentul funcționării OT ale CNAJGS la prevederile legale în partea ce ține de atribuirea unor responsabilități suplimentare coordonatorilor OT (pct. nr. 4.1.6.).	CNAJGS	Executat parțial	<p>În vederea implementării acestei recomandări, a fost solicitată opinia Coordonatorilor Oficiilor teritoriale ale CNAJGS, dat fiind faptul că anume ei sunt vizajați nemijlocit de această normă. Opiniile acestora sunt împărțite, unii optează pentru păstrarea acestei atribuții, alții sunt de părerea că această atribuție urmează a fi exclusă.</p> <p>Dat fiind faptul că, la acest subiect nu există o opinie unică, atât în rândurile coordonatorilor, cât și rândurile membrilor CNAJGS, Aparatul administrativ va propune dezbaterea acestui subiect în cadrul următoarei ședințe a CNAJGS, pentru a fi luată o hotărâre în acest sens.</p> <p>În cazul în care se va opta pentru păstrarea acestei prerogative a Coordonatorilor Oficiilor teritoriale, CNAJGS va face un demers către Ministerul Justiției pentru modificarea <i>Legii 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat</i> în vederea includerii expres în textul legii a atribuției specificate în pct. 31 din Regulamentul funcționării Oficiilor teritoriale ale CNAJGS.</p> <p>În cazul în care se va opta pentru renunțarea de la această competență, atunci CNAJGS va adopta o hotărâre de modificare a Regulamentul funcționării Oficiilor teritoriale ale CNAJGS prin excluderea pct. 31.</p>
10.1		Să asigure elaborarea cadrului normativ intern, inclusiv a: nomenclatorului /listei cu tipurile de acte justificative aferente acțiunilor remunerabile prestabilite în Hotărârile CNAJGS, precum și completarea dosarelor în apărare cu	CNAJGS	Executat	<p>Acțiunile întreprinse de avocat în vederea acordării asistenței juridice calificate supuse remunerării sunt specificate în <i>Regulamentul cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat</i>, aprobat prin hotărârea CNAJGS nr. 22 din 18.12.2008.</p> <p>În conformitate cu prevederile contractuale, avocatul are obligația de a păstra probele scrise ale tuturor acțiunilor efectuate în legătură cu acordarea asistenței juridice calificate cu cauza repartizată. În acest sens, Avocatul are obligația de a întocmi un dosar în apărare, după modelul aprobat de CNAJGS (hotărârea nr. 40 din 16.12.2013.), pentru fiecare cauză pe care a fost desemnat de Oficiul Teritorial în vederea acordării asistenței juridice calificate garantate de stat. De asemenea, Avocatul are obligația de a ține Registrul</p>

		formulare tipizate (pct. nr. 4.2.1.).			<p>serviciilor prestate, după modelul aprobat de Consiliul Național, în care va înscrie toate acțiunile, în cel mult 3 zile lucrătoare de la efectuarea lor.</p> <p>Pentru a consolida executarea acestei obligații de către avocați și pentru a facilita verificarea veridicității informațiilor de către specialiștii responsabili de examinarea rapoartelor de activitate ale avocaților din cadrul Oficiilor teritoriale, prin hotărârea CNAJGS nr. 17 din 22.11.2022 s-a stabilit că, începând cu 1 ianuarie 2023, avocații care acordă AJGS, la depunerea rapoartelor de activitate în format electronic, vor încărca, în mod obligatoriu, în cabinetele lor personale din cadrul SIA CNAJGS, dosarele în apărare în format electronic pentru cauzele raportate.</p> <p>Participarea avocatului la o acțiune procesuală la faza de urmărire penală sau ședința de judecată este dovedită prin ordonanțele, procesele verbale, încheierile și hotărârile judecătorești în care este specificat faptul participării avocatului la acțiune sau ședință. Pentru acțiunile extra procesuale sau extrajudiciare, CNAJGS aprobă formulare tipizate.</p> <p>În vederea completării dosarului în apărare cu formulare tipizate, prin hotărârea CNAJGS nr. 14 din 26.01.2024 a fost aprobat modelul confirmării întâlnirii avocatului cu beneficiarul de AJGS calificată pe cauze civile și de contencios administrativ.</p>
10.2	Recomandare	Să asigure elaborarea cadrului normativ intern, privind volumul de lucru în bază cărora activează avocații care acordă asistență juridică calificată la cerere (pct. nr.4.1.7.).	CNAJGS	Executat parțial	<p>Este de menționat faptul că, din prevederile legale nu rezultă o obligație de a garanta fiecărui avocat implicat în acordarea AJGS calificate un anumit volum de lucru sau un anumit venit, deoarece implicarea avocatului în acordarea AJGS calificate la cerere este una absolut benevolă și depinde direct de gradul de disponibilitate al avocatului. Avocații care acordă AJGS la cerere, spre deosebire de avocații publici, cumulează practica lor privată cu acordarea AJGS. Prin urmare, gradul de implicare a avocatului în procesul de acordare a AJGS depinde nemijlocit de gradul de disponibilitate al avocatului.</p> <p>În conformitate cu prevederile contractuale, Oficiul Teritorial nu garantează avocatului care acordă asistență juridică calificată la cerere un anumit volum de lucru. Totodată, Oficiul Teritorial trebuie să organizeze lucrul astfel încât să asigure o distribuție uniformă a cauzelor între avocații înscriși pe listă.</p> <p>Prin urmare, CNAJGS nu poate stabili un anumit volum de lucru concret pentru fiecare avocat în parte, însă urmează să asigure ca procesul de desemnare a avocaților să fie unul transparent, echitabil și non discriminatoriu. Totodată, CNAJGS urmează să reacționeze atunci când apar careva suspiciuni cu privire la acest capitol și să ia atitudine în cazul deficiențelor admise în procesul de desemnare a avocaților în vederea acordării</p>

				<p>asistentei juridice garantate de stat. Un bun exemplu, în acest sens, poate servi hotărârea CNAJGS nr. 15 din 24.02.2023 cu privire la aprobarea rezultatelor comisiei de monitorizare a activității coordonatorului Oficiului Teritorial Bălți al CNAJGS.</p> <p>Prin această hotărâre, Coordonatorii Oficii teritoriale ale CNAJGS au fost chemați:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să asigure respectarea regulii, determinate de CNAJGS, de desemnare a avocaților în ordine alfabetică, - reexaminarea procedurilor interne și asigurarea unei comunicări eficiente între personalul de execuție, - să asigure funcționalitatea mecanismului intern de control și responsabilizare a personalului de execuție, cu întreprinderea tuturor măsurilor ce se impun pentru evitarea riscurilor, inclusiv rotația periodică a cadrelor pe varii segmente de activitate, implicit desemnările avocaților. - să documenteze strict refuzurile de preluare a cauzelor de către avocați, cu specificarea refuzului expres al avocatului sau a cazurilor de indisponibilitate a avocaților (atunci când nu pot fi contactați prin mijloacele de comunicare stabilite) și includerea obligatorie a informației despre refuzuri în sistemul informațional SIA CNAJGS. - urmare a refuzurilor nemotivate sistematice din partea avocaților de a prelua cauze în vederea acordării asistenței juridice garantate de stat, să propună excluderea avocaților din Registrul național al prestatorilor de asistență juridică garantată de stat și rezilierea contractelor. - să revizuiască listele avocaților specializați, pentru a asigura că, avocații care au pledat pentru specializare, se regăsesc doar în una din listele specializate. <p>În vederea îmbunătățirii cadrului normativ și a practicilor cotidiene aplicabile în procesul de desemnare a avocaților în vederea acordării AJGS acestuia, Aparatul administrativ va avea sarcina de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sistematizare și propunere spre aprobare a criteriilor clare și aplicabile în procesul de desemnare a avocaților, cu posibilitatea diminuării factorului uman și asigurării transparenței; • elaborare și propunere spre aprobare a unui mecanism de monitorizare internă a respectării acestor criterii și responsabilizarea personalului de execuție al Oficiilor Teritoriale implicat în procesul de desemnare a avocaților, realizat de către Coordonator; • elaborare și propunere spre aprobare a unui mecanism de monitorizare și responsabilizare a Coordonatorilor Oficiilor Teritoriale. <p>La moment, această sarcină este în proces de executare.</p>
10.3	Recomandare	10.3 Să asigure elaborarea cadrului normativ intern, privind	CNAJGS	Executat CNAJGS nu a constatat, la moment, necesitatea elaborării unui regulament care ar reglementa în mod special acordare a asistenței juridice garantate de stat persoanelor juridice, atâta timp cât cazurile și condițiile de acordare a asistenței juridice

		acordarea asistenței juridice garantate de stat agenților economici, inclusiv aprobarea și punerea în aplicare a modelului de cerere privind solicitarea AJGS pentru persoanele juridice (pct. nr.4.1.3.).			<p>garantate de stat persoanelor juridice sunt specificate expres în Codul de procedură penală, iar la capitolul procesarea solicitărilor și desemnarea avocaților sunt compatibile și integral aplicabile regulile generale, stabilite pentru beneficiarii-persoane fizice, urmând doar a fi perfecționate instrumentele de lucru.</p> <p>În acest sens, prin hotărârea CNAJGS nr. 13 din 26.02.2024 a fost aprobat modelul solicitării pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat persoanelor juridice.</p> <p>Acest model este pus în aplicare pe suport de hârtie, din momentul aprobării. Suplimentar, va fi elaborat și varianta digitală a modelului, pentru a putea fi accesată de pe pagina web a CNAJGS. Atragem atenția, că existența variantei digitale a unui model de act aprobat de CNAJGS nu decurge expres din lege, prin urmare lipsa acesteia nu duce la considerarea că angajamentul nu a fost executat pe deplin.</p>
10.4	Recomandare	Să asigure elaborarea cadrului normativ intern, privind procedurile aferente soluționării situațiilor pentru cazurile în care avocații desemnați nu au prestat servicii juridice, respectiv nefiind prezentate rapoarte de activitate per-caz (pct. nr. 4.2.1.).	CNAJGS	Executat	<p>Pentru a fi remunerat pentru asistența juridică acordată, avocatul care acordă asistență juridică la cerere prezintă Oficiului teritorial corespunzător raportul de activitate pe cauză, conform modelului aprobat de către Consiliul Național.</p> <p>Pentru a disciplina și a motiva avocații să depună rapoartele de activitate, prin pct. 19 din <i>Regulamentul cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin hotărârea CNAJGS nr. 22 din 18.12.2008</i>, s-a stabilit că raportul de activitate pe cauză se prezintă în cel mult trei luni de zile după încetarea acordării asistenței juridice calificate de către avocatul desemnat în cauza respectivă, drept rezultat al încetării urmăririi penale sau a procesului penal, renunțării la apărător, înlocuirii avocatului desemnat cu un avocat ales, rămânării definitive a hotărârii instanței de judecată sau al altor circumstanțe care nu permit continuarea acordării asistenței juridice garantate de stat.</p> <p>Prezentarea raportului de activitate cu încălcarea termenului indicat la pct. 19 din prezentul Regulament va constitui temei de diminuare a remunerării pentru serviciile prestate de către avocat pe cauza respectivă cu 50%. Depunerea raportului de activitate după expirarea termenului de șase luni de zile din momentul încetării acordării asistenței juridice calificate va constitui temei de a refuza achitarea remunerării pentru serviciile prestate de către avocat pe cauza respectivă.</p> <p>Probabil, avocații care omit aceste termene, nu mai consideră rezonabil de a depune rapoartele de activitate, odată ce nu vor mai fi remunerați.</p> <p>Pentru a combate acest fenomen de nedepunere a rapoartelor de activitate de către avocați, soluția identificată de CNAJGS a fost introducerea în actul de monitorizare internă a activității</p>

					<p>avocatului a unui asemenea indicator de calitate precum: prezentarea la timp a rapoartelor de activitate ale avocatului.</p> <p>În cazul în care avocatul nu a respectat acest indicator, el este depunctat, respectiv în final poate lua un calificativ mai mic. Reamintim că, în dependență de calificativul luat în cadrul monitorizării interne, la sfârșit de an, Oficiul teritorial decide prelungirea sau nu a contractului cu avocatul pentru anul viitor. În condițiile în care, rezilierea anticipată sau neprelungirea contractului cu avocatul pentru anul următor constitui cea mai aspră sancțiune care poate fi aplicată de către Oficiul teritorial față de avocat, nu vedem cum altfel ar mai putea fi influențat în mod legal avocatul să depună raportul de activitate.</p> <p>În concluzie, la moment, cadrul normativ intern deja prevede 2 instrumente de responsabilizare/motivare a avocaților de a depune rapoartele de activitate în general, și în termenul stabilit, în mod special, și anume: prin diminuare/refuz în achitarea remunerației, precum și prin depunere în cadrul monitorizării interne în caz de nerespectare a acestei obligații.</p> <p>În cazul în care Curtea de Conturi sau alte entități consideră că există și alte oportunități, CNJAGS este dispus să le examineze și să le aprobe, în cazul în care sunt viabile.</p>
10.5	Recomandare	Să asigure elaborarea cadrului normativ intern, privind reglementarea mecanismului de recuperare a cheltuielilor, în vederea instituirii unor reguli clare și uniforme privind restituirea sumelor cuvenite bugetului (pct. nr.4.2.4.).	CNAJGS	Executat	<p>Cazurile și procedura de recuperare a cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea AJGS sunt reglementate expres în art. 23 și 23¹ din Legea 198/2007 cu privire la acordarea asistenței juridice garantate de stat. Prin urmare, reglementarea mecanismului de recuperare a cheltuielilor se face la nivel de lege organică, ci nu ține nemijlocit de competența CNAJGS.</p> <p>Însă, CNAJGS în colaborare cu Ministerul Justiției a contribuit la perfecționarea cadrului legislativ care vizează acest mecanism. Astfel, prin Legea nr. 6/2023 pentru modificarea unor acte normative publicată în MO nr. 465-467 din 07.12.2023, a fost modificat art. 23¹ din Legea 198/2007. Modificarea majoră ține de transmiterea executării silite a deciziilor cu privire la recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea AJGS de la executorii judecătorești la Serviciul Fiscal de Stat. Prin urmare, deciziile urmează a fi executate silit în conformitate cu , urmează să se execute în conformitate cu Regulamentul privind procedura de executare a creanțelor bănești bazată pe dispoziții de drept public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 618/2019.</p> <p>De elaborarea cadrului normativ intern ține aprobarea modelului de decizie privind recuperarea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat, prin hotărârea CNAJGS nr. 12 din 26.01.2024.</p> <p>De asemenea, CNAJGS își propune digitalizarea proceselor ce țin de evidența și executarea cazurilor de recuperare a cheltuielilor suportate în</p>

					<p>legătură cu acordarea AJGS, prin elaborarea unui modul dedicat recuperării cheltuielilor în cadrul sistemului informațional SIA CNAJGS.</p> <p>Realizare acestui obiectiv pe parcursul anului 2024 va fi posibil datorită suportului acordat CNAJGS în cadrul proiectului "Îmbunătățirea accesului la justiție pentru a trăi în demnitate" (A2J4Dignity), implementat de către PNUD Moldova, cu sprijinul financiar al Republicii Federale Germania (https://www.undp.org/ro/moldova/projects/imbunatatirea-accesului-la-justitie-pentru-trai-demnitate).</p> <p>În acest sens, a fost deja elaborat și validat caietul de sarcini. La moment fiind demarate procedurile de contractare a implementatorului.</p>
11		Să instituie și să aprobe componența Comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice de stat, în vederea punerii în aplicare a instrumentului de monitorizare externă a calității serviciilor juridice acordate beneficiarilor (pct. nr.4.2.3.).	CNAJGS	Executat parțial	<p>Prin Hotărârea CNAJGS nr. 27 din 05.11.2023 a fost aprobată componența nominală a Comisiei de selectare a membrilor comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat din rândurile avocaților.</p> <p>Comisia de selectare urmează să stabilească criteriile de selectare a membrilor comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat din rândurile avocaților, caietul de sarcinii, precum și regulile de desfășurare a concursului.</p> <p>După care, Comisia de selectare va anunța și va organiza concursul de selectare a membrilor comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat din rândurile avocaților. Comisia de selectare va selecta 6 avocați în calitate de experți-monitori, pentru ai propune Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat în calitate de membri ai Comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat, dintre care 3 avocați care nu sunt în sistemul de asistență juridică garantată de stat.</p> <p>Rezultatele concursului, precum și componența nominală a Comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat vor fi aprobate de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.</p> <p>După aprobarea componenței nominale a Comisiei de monitorizare externă a calității asistenței juridice calificate garantate de stat de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Aparatul administrativ va asigura semnarea contractelor cu presatorii de servicii și înregistrarea acestora, precum și efectuarea plăților.</p>
12		În comun cu directorul executiv al aparatului administrativ al CNAJGS, să identifice și să	Oficiile Teritoriale Ale CNAJGS	Executat	<p>Actul normativ în baza căruia se remunerează avocații pentru serviciile prestate este <i>Regulamentul cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat</i>, aprobat prin hotărârea CNAJGS nr. 22 din 18.12.2008, cu modificările ulterioare.</p>

		elaboreze acțiuni ce ar înlătura deficiențele constatate de audit în procesul de remunerare a avocaților din mijloace bugetare, cu prezentarea CNAJGS a propunerilor pentru aprobare (pct. nr. 4.2.1.)			<p>Primul pas, care urma a fi întreprins în vederea implementării recomandării a fost înaintarea propunerilor de îmbunătățire a acestui act normativ.</p> <p>Urmare, a colectării, sistematizării și analizei propunerilor parvenite de la Oficiile teritoriale ale CNAJGS, dar și din partea avocaților, Aparatul administrativ a elaborat și propus spre aprobare CNAJGS proiectul <i>Regulamentului cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat</i> într-o redacție nouă.</p> <p>Proiectul regulamentului a fost inclus în ordinea de zi pentru dezbateri și aprobare în ședințele CNAJGS din 01.11.2023, 26.01.2024 și 19.02.2024.</p>
13		Să asigure monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate acordate de către avocații contractați, inclusiv a celor noi admiși în sistem, precum și a căror prestație a fost apreciată ca defectuoasă, cu aplicarea uniformă a spețelor regulamentului de către toate oficiile teritoriale (pct. nr. 4.2.3.).	Oficiile Teritoriale Ale CNAJGS	Executat	<p>Prin Hotărârea CNAJGS nr. 17 din 12 iulie 2021 a fost aprobat <i>Regulamentul privind monitorizarea calității asistenței juridice calificate garantate de stat acordată de către avocați</i>.</p> <p>Monitorizarea internă a calității asistenței juridice calificate acordate de către avocații rămâne a fi una din competențele importante ale Oficiilor teritoriale ale CNAJGS. Rezultatele acestei activități sunt raportate trimestrial de către Oficiile teritoriale, iar informațiile relevante se conțin în rapoartele trimestriale de activitate.</p> <p>Pe parcursul anului 2023, în ordinea monitorizării interne a calității asistenței juridice calificate, a fost monitorizată activitatea a 205 avocați, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OT Chișinău - 113 avocați; • OT Bălți – 55 avocați; • OT Cahul – 18 avocați; • OT Comrat – 19 avocați. <p>Rezultatele monitorizării interne a activității avocaților care acordă AJGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Calificativul foarte bine – 58 avocați; • Calificativul bine – 132 avocați; • Calificativul insuficient – 15 avocați;
14		Să efectueze inventarierea cazurilor posibile recuperării cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice garantate de stat, în vederea identificării tuturor cazurilor și înaintării spre restituire (pct. nr.4.2.4.).	Oficiile Teritoriale Ale CNAJGS	Executat	<p>Anii precedenți procesul de recuperare a cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea AJGS decurgea mai anevoios la etapa de executare silită, deoarece ținea de competența executorilor judecătorești. În anul 2023 au avut loc modificări în legislație, care au transferat competența de executare silită de la executorii judecătorești la Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>Oficiile teritoriale ale CNAJGS depun efort în a identifica cazurile de recuperare a cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 23 din Legea 198/2007, informarea debitorilor conform regulilor stabilite și expedierea materialelor către Serviciul Fiscal de Stat pentru executarea silită.</p> <p>Una din prioritățile pentru anul 2024 constituie digitalizarea proceselor de lucru ce țin de recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu</p>

				<p>acordarea AJGS pentru a facilita evidența și procesarea cazurilor respective. Totuși, rămânem dependenți de faza de executare silită, care nu ține de competența Oficiilor teritoriale, fiind atribuită Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>Astfel, pe parcursul anului 2023, de către coordonatorii Oficiilor teritoriale ale CNAJGS au fost emise 312 decizii privind recuperarea cheltuiilor de asistență juridică garantată de stat în sumă totală de 526252,50 lei., dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 99 decizii în baza art. 23 alin. 1 din Legea 198/2007; • 3 decizii în baza art. 23 alin. 2 din Legea 198/2007; • 210 decizii în baza art. 23 alin. 3 din Legea 198/2007.
--	--	--	--	---

Suplimentar, comunicăm că, în vederea implementării pct. 2.4 din dispozitivul Hotărârii Curții de Conturi nr. 8 din 28.02.2023 și anume, pentru luare de atitudine, se recomandă examinarea rezultatelor auditului public extern, conform competențelor, cu aprobarea unor planuri de măsuri privind remedierea situațiilor constatate și implementarea recomandărilor din Raportul de audit, CNAJGS prin Hotărârea nr. 19 din 15.05.2023 a actualizat *Planul de acțiuni pentru anul 2023 de implementare a Strategiei de activitate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat pentru anii 2021-2023*, aprobat prin hotărârea nr. 13 din 24.02.2023, ținând cont de recomandările Curții de Conturi.

Totodată, CNAJGS a contribuit și la implementarea recomandărilor din *Raportul auditului conformității asupra utilizării resurselor financiare publice alocate pentru administrarea sistemului de acordare a asistenței juridice garantate de stat în anii 2020-2022*, care au fost adresate nemijlocit Ministerului Justiției.

Astfel, la recomandarea nr. 1: să analizeze și să sistematizeze lacunele/deficiențele privind aplicabilitatea cadrului normativ aferent domeniului AJGS, constatate de prezentul audit, cu înaintarea către legiuitor a propunerilor de perfecționare a acestuia, inclusiv privind cazurile de participare obligatorie a apărătorului în procesul penal (pct. nr.4.1.2.), CNAJGS a participa activ în cadrul grupurilor de lucru în cadrul cărora au fost elaborate propunerile de modificare a Codului de procedură penală, în mod special la art. 69 și 70, cu prezentarea avizelor scrise la proiectul de lege. Prin urmare, prin Legea nr. 245 din 31.07.2023, publicată în MO Nr. 325-327 din 22-08-2023, a fost modificat Codul de procedură penală, inclusiv art. 69 (participarea obligatorie a apărătorului) și art. 70 (admiterea, desemnarea și înlocuirea apărătorului, confirmarea calității și împuternicirilor lui).

În vederea facilitării implementării recomandării nr. 2: să înainteze modificări la mecanismul de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice garantate de stat în funcție de nivelul veniturilor beneficiarilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului (pct. nr.4.1.4.), de la Oficiile teritoriale ale CNAJGS au fost colectate propunerile de îmbunătățire a metodologiei de calcul al venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, ținând cont de experiența pe care o au în legătură cu aplicarea acestui mecanism. În baza acestor propuneri, dar și a recomandărilor echipei de audit, Aparatul administrativ al CNAJGS a înaintat un demers (nr. 48 din 14.03.2024) către MJ cu propuneri concrete de modificare a Regulamentului privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1016 din 01.09.2008.

În vederea facilitării implementării recomandării nr. 4: în comun cu Ministerul Finanțelor și CNAJGS să întreprindă măsuri privind eficientizarea structurii și efectivului limită de personal din cadrul entităților responsabile de administrarea AJGS reieșind din sarcinile și responsabilitățile delegate (pct. nr. 4.3.1 și pct. nr.4.3.2.), ca urmare a analizei efectuate, de către Oficiile teritoriale ale CNAJGS a fost înaintată către Ministerul Justiției solicitarea (demers nr. 46 din 04.03.2024) de suplینire a statelor de

personal ale Oficiilor cu 12 unități, dintre care 10 unități de specialist principal și 2 unități de contabil. Aceasta ar permite exercitarea fără deficiențe în cadrul Oficiilor teritoriale ale CNAJGS a atribuțiilor existente la moment, precum și asumarea de noi competențe cum ar fi medierea garantată de stat.

În concluzie, urmare a informației prezentate și măsurilor întreprinse pentru perioada raportată, am putea conchide că CNAJGS și Oficiile sale teritoriale au depus efort considerabil în vederea implementării recomandărilor din *Raportul auditului conformității asupra utilizării resurselor financiare publice alocate pentru administrarea sistemului de acordare a asistenței juridice garantat de stat în anii 2020-2022*, care au fost adresate nemijlocit CNAJGS, dar și Ministerului Justiției.

Neexecutarea pe deplin a unor recomandări până la data de 17 martie 2024 a fost dictată de circumstanțe obiective, cum ar fi: suprasolicitarea Aparatului administrativ și a Oficiilor teritoriale ale CNAJGS legată de nr. insuficient de angajați; lipsa specialiștilor calificați pentru anumite domenii de expertiză; necesitatea resurselor financiare suplimentare necesare pentru implementarea anumitor recomandări, cum ar fi digitalizarea proceselor de lucru și dezvoltarea sistemelor informaționale; statutul specific al CNAJGS, fiind un organ colegial constituit din 9 membri care reprezintă 6 instituții/entități diferite, a căror activitate în CNAJGS nu este una de bază (CNAJGS se întrunește periodic în ședințe) și neremunerată. ș.a.

Însă, CNAJGS își asumă angajamentul de a duce până la bun sfârșit implementarea tuturor recomandărilor Curții de Conturi, cât mai curând posibil. În acest sens, la elaborarea noii *Strategii de activitate în sistemul de asistență juridică garantată de stat* pentru următorii 3 ani, CNAJGS va ține cont de recomandările Curții și le va include în obiectivele sale strategice.

Apreciem disponibilitatea intensificării relațiilor de colaborare între CNAJGS și Curtea de Conturi și mizăm pe suportul Curții în optimizarea activității sistemului de asistență juridică garantată de stat.

Cu respect,

**Director executiv
al CNAJGS**

Lilian DARIU

